

การส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช*

THE PROMOTION OF STUDENT COUNCIL ACTIVITIES BY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE, NAKHON SI THAMMARAT

ปรารณา อินทรสมเคราะห์^{1*}, ศิลป์ชัย สุวรรณมณี²

Prattana Intarasomkro^{1*}, Sinchai Suwanmanee²

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา สงขลา ประเทศไทย

Faculty of Education, Thaksin University Songkhla Campus, Songkhla, Thailand

²หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาเขตสงขลา สงขลา ประเทศไทย

Master of Education (M.Ed.), Program in Educational Administration, Thaksin University, Songkhla, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6719970149@tsu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียนจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช การวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูจำนวน 341 คน และผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน ที่ได้จากการกำหนดตามตารางของเครซีและมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา และสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและมีค่าความเชื่อมั่น 0.974 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบเอฟ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมการส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบพบว่า ครูที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยนัยสำคัญทางสถิติ แต่ครูที่มีระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียนประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาผู้เรียน การเสริมสร้างภาวะผู้นำ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การสนับสนุนการประชุมสภานักเรียน และการส่งเสริมผลการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย สนับสนุนทรัพยากร เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยส่งเสริมให้สภานักเรียน

พัฒนาภาวะผู้นำ ความร่วมมือ และความรับผิดชอบ อันนำไปสู่การบริหารจัดการที่โปร่งใสและมีส่วนร่วมภายในสถานศึกษา

คำสำคัญ: กิจกรรมสถานักเรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา, ภาวะผู้นำ

Abstract

This research article aimed to: 1) examine the promotion of student council activities by school administrators; 2) compare the promotion of student council activities as classified by gender, age, educational level, work experience, and school size; and 3) study guidelines for promoting student council activities by school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Si Thammarat. The study employed a mixed-methods research design. Quantitative data were collected from a sample of 341 teachers, while qualitative data were obtained from five key informants. The sample size was determined based on the Krejcie and Morgan table, using stratified random sampling by school size and simple random sampling. The research instruments consisted of a questionnaire and a semi-structured interview, both of which were validated and demonstrated a reliability coefficient of 0.974. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The results revealed that, overall, the promotion of student council activities by school administrators was at the highest level. Comparative analysis indicated that teachers with different genders, ages, and work experience did not differ significantly in their opinions. However, significant differences were found among teachers with different educational levels and school sizes at the .01 and .001 levels, respectively. The guidelines for promoting student council activities comprised five dimensions: student development, leadership enhancement, collaboration and networking, support for student council meetings, and promotion of performance outcomes. School administrators play a crucial role in policy formulation, resource support, providing opportunities for student participation, and continuous monitoring and evaluation. These practices contribute to the development of leadership, collaboration, and responsibility among student council members, leading to transparent and participatory management within educational institutions.

Keywords: Student Council Activity, School Administrators, Leadership

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน สังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาพฤติกรรมและทัศนคติของเยาวชนที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการขาดความรับผิดชอบ การไม่เคารพกติกาของสังคม การใช้สื่อออนไลน์ในทางที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการมีส่วนร่วมทางสังคมที่ลดลง (UNICEF Thailand, 2022) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของ

พลเมืองในอนาคต โรงเรียนในฐานะสถาบันหลักด้านการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนจึงมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวทางประชาธิปไตยผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมโดยตรง โดยเฉพาะกิจกรรมสภานักเรียนซึ่งเป็นเวทีที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม อันนำไปสู่การเสริมสร้างภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของผู้เรียน อย่างไรก็ตามการดำเนินกิจกรรมสภานักเรียนให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจที่สอดคล้องกันระหว่างนักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบการดำเนินงาน และบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย หากขาดความเข้าใจร่วมกัน อาจส่งผลให้กิจกรรมสภานักเรียนถูกมองเป็นเพียงกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ ไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ในทางกลับกัน เมื่อผู้บริหารมีความเข้าใจในบริบทและความต้องการของนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จะส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาผู้เรียนในด้านภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศการบริหารจัดการที่โปร่งใสและมีส่วนร่วมภายในสถานศึกษา

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมสภานักเรียนในฐานะเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและปลูกฝังวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสถานศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมทักษะชีวิต ความเป็นพลเมือง และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติและเยาวชนตามหลักประชาธิปไตย อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559); (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานจริงพบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชมีความแตกต่างกันในด้านการบริหารจัดการ การสนับสนุนทรัพยากร และระดับการมีส่วนร่วมของนักเรียน ส่งผลให้ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมสภานักเรียนแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช, 2568)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดนโยบาย วางแผน จัดสรรทรัพยากร และติดตามประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสภานักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้กิจกรรมดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษารูปแบบการส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตามปัจจัยส่วนบุคคล และสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียน สำหรับบริบทของสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560)

ผลการวิจัยที่ได้คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู และหน่วยงานทางการศึกษาในการพัฒนาระบบการส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการเสริมสร้างบทบาทของสภานักเรียนให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำ ความร่วมมือ และจิตสำนึกประชาธิปไตยของผู้เรียน อันจะช่วยเตรียมความพร้อมให้เยาวชนเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่ออนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,837 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน กำหนดตามตารางของเครซีและมอร์แกน (1970) โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ภายในแต่ละชั้น สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก 5 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครูผู้รับผิดชอบงานสถานักเรียน 2 คน ซึ่งมีประสบการณ์ดำเนินกิจกรรมสถานักเรียนไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ ครอบคลุม 5 ด้าน คือ การพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การสนับสนุนการประชุม และการส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยทักษิณและขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนในพื้นที่ ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม พ.ศ. 2568 โดยกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกหลังได้รับความยินยอม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการทดสอบสมมติฐานด้วย Independent t-test และ One-way ANOVA หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้วิธีเปรียบเทียบรายคู่แบบ LSD ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งส่งแบบสอบถามไป 341 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 332 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.36 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 332 ชุดคิดเป็น ร้อยละ 97.36 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1.1 ชาย	161	48.49
1.2 หญิง	171	51.51
รวม	332	100.00
อายุ		
2.1 น้อยกว่า 31 ปี	60	18.07
2.2 31 - 40 ปี	146	43.98
2.3 41 - 50 ปี	73	21.99
2.4 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	53	15.96
รวม	332	100.00
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	72	21.69
3.2 5- 10 ปี	164	49.40
3.3 มากกว่า 10 ปี	96	28.91
รวม	332	100.00
ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	206	62.05
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	126	37.95
รวม	332	100.00
ขนาดของสถานศึกษา		
4.1 ขนาดเล็กและขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 719 คนลงมา	68	20.48
4.2 ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720 คน ถึง 1,679 คน	118	35.54
4.3 ขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป	146	43.98
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 51.51 เพศชาย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 48.49 อายุน้อยกว่า 31 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.07 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 43.98 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 73 คนคิดเป็นร้อยละ 21.99 อายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 15.96 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 21.69 ประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 164 คนคิดเป็นร้อยละ 49.40 ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 28.91 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 62.05 ระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 126 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.95 ทำงานในสถานศึกษา ขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 20.48 ขนาดใหญ่ 118 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.54 ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 43.98

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในภาพรวม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษาการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในภาพรวม

ด้าน	การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 332		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน	4.4880	0.4185	มาก
2	การส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ	4.5083	0.3795	มากที่สุด
3	การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียน	4.5039	0.3735	มากที่สุด
4	การส่งเสริมการประชุมสถานักเรียน	4.5258	0.3655	มากที่สุด
5	การส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน	4.5361	0.3434	มากที่สุด
	รวม	4.5120	0.3102	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.5120, S.D. = 0.3102) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.5361, S.D. = 0.3434) และการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.4880, S.D. = 0.4185)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การ ปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่า t (t-test) การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตาม ตัวแปรเพศ

ด้าน	การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ (n = 332)				t	Sig
		ชาย (n=161)		หญิง (n=171)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน	4.5155	0.4215	4.4620	0.4153	1.166	.245
2	การส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ	4.5085	0.4063	4.5080	0.3536	0.012	.990
3	การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียน	4.5164	0.4298	4.4921	0.3123	0.588	.557
4	การส่งเสริมการประชุมสถานักเรียน	4.5252	0.3871	4.5263	0.3450	-0.028	.978
5	การส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน	4.5576	0.3709	4.5159	0.3151	1.106	.269
รวม		4.5245	0.3352	4.5003	0.2852	0.711	.478

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรอายุ

ด้าน	การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	อายุ (n = 332)							
		น้อยกว่า 31 ปี (n=60)		31-40 ปี (n=146)		41-50 ปี (n=73)		มากกว่า 50 ปี (n=53)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน	4.4646	0.3719	4.5017	0.3920	4.4281	0.4727	4.5590	0.4571
2	การส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ	4.4188	0.3579	4.5531	0.3699	4.5223	0.4302	4.4670	0.3416
3	การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียน	4.4357	0.4220	4.5215	0.3693	4.4873	0.3498	4.5553	0.3562
4	การส่งเสริมการประชุมสถานักเรียน	4.4574	0.331	4.5365	0.3527	4.5586	0.3354	4.5933	0.3333
5	การส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน	4.4500	0.2915	4.5322	0.3057	4.5007	0.3441	4.5425	0.2914
รวม		4.4500	0.2915	4.5322	0.3057	4.5007	0.3441	4.5425	0.2914

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีช่วงอายุต่างกัน มีการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.5425$, S.D. = 0.2914) รองลงมาคือ ครูที่มีอายุ 41 - 50 ปี ($\bar{X} = 4.5322$, S.D. = 0.3057) และครูที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปีมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.4500$, S.D. = 0.2915)

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่า t (t-test) การส่งเสริม กิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตาม ตัวแปรระดับการศึกษา

ด้าน	การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา (n = 332)				t	Sig
		ปริญญาตรี (n=206)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=126)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน	4.5607	0.3837	4.3690	0.4466	4.146***	.000
2	การส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ	4.5692	0.3549	4.4087	0.3083	3.814***	.000
3	การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียน	4.5257	0.3770	4.4683	0.3780	1.361	.175
4	การส่งเสริมการประชุมสถานักเรียน	4.5523	0.3760	4.4824	0.3446	1.697	.091
5	การส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน	4.5491	0.3641	4.5150	0.3068	.877	.381
	รวม	4.5511	0.3134	4.4482	0.2951	2.967***	.003

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนและด้านการส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปร ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ด้าน	การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสพการณ์การปฏิบัติงาน (n = 332)					
		น้อยกว่า 5 ปี (n=72)		5-10 ปี (n=164)		มากกว่า 10 ปี (n=96)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน	4.4913	0.3772	4.5000	0.3897	4.4648	0.4926
	การส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ	4.4392	0.3402	4.5427	0.3980	4.5013	0.3710
2							
3	การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียน	4.4524	0.4342	4.5192	0.3463	4.5164	0.3698
4	การส่งเสริมการประชุมสถานักเรียน	4.4676	0.3592	4.5318	0.3669	4.5590	0.3664
5	การส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน	4.4444	0.3916	4.5501	0.3207	4.5810	0.3333
	รวม	4.4594	0.3093	4.5280	0.3088	4.5242	0.3123

จากตารางที่ 6 โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.5280$, S.D. = 0.3088) และครูที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.4594$, S.D. = 0.3093)

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา

ด้าน	การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา (n = 332)					
		ขนาดเล็กและขนาดกลาง (n=68)		ขนาดใหญ่ (n=118)		ขนาดใหญ่พิเศษ (n=146)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน	4.3548	0.6022	4.5636	0.4019	4.4889	0.2983
	การส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ	4.4044	0.5202	4.5604	0.3668	4.5146	0.2964
2							
3	การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียน	4.3761	0.5463	4.5738	0.3320	4.5068	0.2828
4	การส่งเสริมการประชุมสถานักเรียน	4.3824	0.5383	4.5716	0.3076	4.5556	0.2871
5	การส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน	4.4150	0.4782	4.5923	0.3129	4.5472	0.2738
	รวม	4.3838	0.4717	4.5727	0.2774	4.5228	0.2096

จากตารางที่ 7 โดยภาพรวมพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช แตกต่างกัน โดยครูที่ปฏิบัติงานใน สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.5727$, S.D. = 0.2774) และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.3838$, S.D. = 0.4717)

ตอนที่ 4 แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยนำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมากำหนดเป็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ดังนี้

ด้านที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน

ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ส่งเสริมบรรยากาศประชาธิปไตยในโรงเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรม พร้อมสนับสนุนทรัพยากรและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกฝังสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

ด้านที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ

ส่งเสริมการอบรมและกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำ ให้สถานักเรียนได้ริเริ่มโครงการและบริหารจัดการด้วยตนเอง เพื่อฝึกการวางแผน การตัดสินใจ การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร ส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นใจ ความคิดสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ด้านที่ 3 การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียน

สนับสนุนให้สถานักเรียนสร้างเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก ผ่านการจัดทำ MOU และกิจกรรมร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต จิตสาธารณะ และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเปิดโอกาสให้เรียนรู้ จาก การศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ด้านที่ 4 การส่งเสริมการประชุมสถานักเรียน

ควรจัดอบรมเรื่องการจัดประชุมอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การเขียนระเบียบวาระ การสื่อสาร และการบริหารเวลา พร้อมกำหนดให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ มีการสะท้อนผลหลังการประชุม เพื่อพัฒนาวิสัย ความโปร่งใส และทักษะผู้นำที่มีคุณภาพ

ด้านที่ 5 การส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของสถานักเรียน

ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางและเกณฑ์การประเมินที่หลากหลายและเหมาะสม เปิดโอกาสให้ นักเรียน และครูที่ปรึกษามีส่วนร่วมในการประเมิน ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และส่งเสริมการสะท้อนผลการทำงาน เพื่อยกระดับคุณภาพกิจกรรมสถานักเรียนอย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า 1. การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงความสำคัญที่ผู้บริหารให้การบริหารจัดการกิจกรรมที่สามารถสร้างผลลัพธ์ได้ในระยะสั้น และสามารถวัดผลได้ชัดเจน การให้ความสำคัญกับผลลัพธ์เช่นนี้จึงเป็นแนวทางที่ผู้บริหารใช้ในการพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพราะสามารถช่วยให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันในทีม การพัฒนาองค์กรและการสร้างสรรค์วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายในการทำกิจกรรมสถานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jansen ได้กล่าวถึงบทบาทของสถานักเรียนในโรงเรียนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้วิธีการจัดการกิจกรรมและปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมของนักเรียนในสถานักเรียนทำให้พวกเขาได้ฝึกฝนทักษะเหล่านี้ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อเพื่อและเปิดกว้างในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความรับผิดชอบในตัวนักเรียน ซึ่งจะมีผลดีต่อตัวนักเรียนในการเติบโตในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของ อิศระ ชุมศรี ได้กล่าวถึงการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นการส่งเสริมการคิดเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดนอกกรอบและมองโลกในมุมใหม่ ๆ ผู้เรียนที่มีทักษะในการคิดสร้างสรรค์สามารถนำแนวคิดใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาไอเดียใหม่ ๆ การฝึกการคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นในการคิดและสามารถปรับตัวได้ดีในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด (อิสระ ชุมศรี, 2562) และวงษ์วัช อุดมกัน ได้กล่าวถึงการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตและการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา แยกแยะสาเหตุ และหาทางออกที่ดีที่สุด การฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาจะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ยากลำบาก (วงษ์วัช อุดมกัน , 2564) และเฉลิมพล บุญฉายา ได้กล่าวถึงการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นการส่งเสริมการพัฒนาทางสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและมีทักษะในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดี การเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น การเข้าใจความคิดเห็นที่แตกต่าง การยอมรับผู้อื่น และการสนับสนุนผู้อื่นเป็นทักษะสำคัญในชีวิต การส่งเสริมการพัฒนาทางสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่มีประโยชน์ในสังคมและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี (เฉลิมพล บุญฉายา, 2565)

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษาส่งผลให้ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการรับรู้ต่อการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางวิชาการและบริบทของสถานศึกษามากกว่าลักษณะส่วนบุคคลของครู ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวรรณ สุวรรณपाल ที่พบว่าครูที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานสถานักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้การรับรู้ต่อบทบาทและคุณค่าของ

กิจกรรมแตกต่างกัน (ธนวรรณ สุวรรณपाल, 2563) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ บุชรา บุญรักษ์ และมานิตย อาษานอก ที่ระบุว่าครูที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มสนับสนุนกิจกรรมสถานักเรียนในเชิงพัฒนาศักยภาพผู้เรียนมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า นอกจากนี้ ความแตกต่างตามขนาดของสถานศึกษา (บุชรา บุญรักษ์, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ รองรัตน์ ทองมาลา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสถานศึกษาที่มีขนาดและทรัพยากรต่างกันย่อมมีศักยภาพในการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่สามารถจัดกิจกรรมสถานักเรียนได้อย่างหลากหลายและต่อเนื่องมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก (รองรัตน์ ทองมาลา, 2558) ทั้งนี้ผลการวิจัยสะท้อนบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับรูปแบบการบริหารกิจกรรมสถานักเรียนให้สอดคล้องกับระดับความรู้ของครูและบริบทของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมและยกระดับประสิทธิภาพของการพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมสถานักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

3. แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ครอบคลุมทั้งการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การประชุม และการติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารได้สร้างบรรยากาศประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Dewey ที่เห็นว่าการศึกษาคควรเป็นกระบวนการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย (Dewey, J., 1916) อีกทั้งยังตรงกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb ที่เน้นว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อมีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง ควบคู่กับการสะท้อนผลการทำงาน (Kolb, D. A., 1984) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ในด้านการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการส่งเสริมการประชุมสถานักเรียน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการจัดระบบการสนับสนุนทั้งการอบรมภาวะผู้นำ การเปิดโอกาสให้นักเรียนบริหารโครงการด้วยตนเอง การสร้างเครือข่ายกับชุมชนและองค์กรภายนอก ตลอดจนการกำหนดกระบวนการประชุมที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ สิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Kouzes และ Posner ที่กล่าวว่าภาวะผู้นำมิได้เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ หากแต่ต้องอาศัยการเรียนรู้และการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง (Kouzes J. M. & Posner, B. Z., 2017); (Jensen, J., 2017) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณภา ที่ยืนยันว่าการมอบหมายบทบาทให้สถานักเรียนเป็นผู้จัดการกิจกรรมจะช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การตัดสินใจ และความมั่นใจในการเป็นผู้นำ ซึ่งทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนของผู้บริหารไม่เพียงแต่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรนักเรียน แต่ยังมีส่วนสำคัญต่อการสร้างรากฐานของภาวะผู้นำ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ช่วยหล่อหลอมให้นักเรียนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของสังคมในอนาคต

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเพิ่มกิจกรรมและโครงการที่มุ่งพัฒนาทักษะชีวิต ความเป็นพลเมือง และทักษะศตวรรษที่ 21 เช่น การอบรม การจัดทำโครงการริเริ่ม และกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์

การแก้ปัญหา และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ควบคู่กับการพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลที่มีความชัดเจน และต่อเนื่อง ผ่านการกำหนดตัวชี้วัด การจัดเวทีสะท้อนผล และการเชื่อมโยงผลการดำเนินงานเข้ากับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ควรปรับแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทและขนาดของแต่ละโรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความยั่งยืนในการพัฒนาทักษะผู้นำและการทำงานร่วมกัน สำหรับการวิจัยในอนาคต ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมโรงเรียนในหลายเขตพื้นที่และพิจารณาตัวแปรเพิ่มเติม เช่น ประเภทและทรัพยากรของโรงเรียน รวมถึงประสบการณ์ของผู้บริหาร ตลอดจนศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมสภานักเรียนในเชิงลึกโดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งกระบวนการและผลลัพธ์ และสามารถนำไปพัฒนากิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพล บุญฉายา. (2565). กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา. วารสาร พุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, 8(2), 95-111.
- ธนวรรณ สุวรรณपाल. (2563). รูปแบบการดำเนินงานสภานักเรียนสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์บริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุษรา บุญรักษ์. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมสภานักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รองรัตน์ ทองมาลา. (2558). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1 (6 เมษายน 2560).
- วงรัช อุดมกัน . (2564). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานสำหรับผู้สภานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). แนวทางการดำเนินงานสภานักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ . (2562). ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนตามหลักประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อิสระ ชุมศรี. (2562). การพัฒนาการดำเนินงานสภานักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Dewey, J. (1916). *Democracy and education: An introduction to the philosophy of education*. New York: Macmillan.
- Jensen, J. (2017). Development of student leadership skill and identity: A case study at a Finnish university. Retrieved February 24 , 2025, from University of Jyväskylä Digital Repository (JYX): <https://jyx.jyu.fi>
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. New Jersey: Prentice Hall.
- Kouzes J. M. & Posner, B. Z. (2017). *The leadership challenge: How to make extraordinary things happen in organizations* (6th ed.). Hoboken, NJ : Wiley.
- UNICEF Thailand. (2022). *The state of children and youth online in Thailand 2022* . Bangkok: UNICEF.